

**Ն.Ո.Օ.Տ.Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Բ.
ԱՄԵՆԱՅՆ ՏԱՅՈՒ
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԽՈՍՀԷ
ՄԵՐՍԱԳՅՅԱ ՄԻՒՌՈՒՄԻ
ՕՐԴՆՈՒԹԵԱՆ ԱՌԻԹՈՒ**

Յանուն Հօր և Որդոյ և Հոգուն Սրբոյ ամեն:

«Զօրութեամբ ամենասուրը Հոգուոյ եղիցի իսկ այս՝ իդ ցնծութեան, զգեստ լուսաւոր..., սրբութիւն հոգուց և մարմնոց ..., կմիջ արդարութեան, գեն հաւատոյ, նահատակ յաղորդ ընդդէմ ամենայն գործոց քանսարկուին»:

(Աղօքք սուրբ Միտոնի օրհնութեան):

Սիրելի քարեպաշտ ժողովուրդ,

Ոդորմած Աստուծոյ նախախնամութեամբ Հայոց Յեղասպանութեան 100-րդ տարելիցի ոգեկոչման տարում Միտոնի օրհնութեամբ հոգեւոր մի նոր ուրախութիւն է յեղուում մեր կեանքին: Տօնական մեծ օր է: Վարագայ Սուրբ Խաչի տօնն է նուիրական յիշատակը Հայաստան թերուած տէրունական Խաչափայտի մասունքի հրաշրով յայտնուելու: Այս մեծասրանչ օրը հոգեւոր անհուն ուրախութեան զգացումներով համայն հայոց հոգեւոր կենտրոնում Մայր Արքո Սուրբ Էջմիածնում կատարեցինք սրբալոյս Միտոնի օրհնութիւնը:

Մեր աղօքքը քարձրացրեցինք առ Երկնաւոր մեր Հայրը, որ իր Սուրբ Հոգու շնորհով նիւթելին այս իսլո վերափոխութի սրբութեան ու շնորհարաշխ զօրութեան: Մեր հայրերի օրհնութեան աղօքքով խնդրեցինք, որ «իմն իսլ ցնծութեան, զգեստ լուսաւոր..., սրբութիւն հոգիների և մարմինների... կմիջ արդարութեան, գեն հաւատքի, յաղորդ նահատակ ընդդէմ ամենայն գործոց քանսարկուի»: Խնդրեցինք, որ նրա սրբարար օծումով շարունակուի աստուծային պարգևների յեղունը հաւատացեալների հոգիներին, հայոց մեր աշխարհին, համայն մեր ժողովուրդի կեանքին:

Սրբալոյս Միտոնի տեսանելի նշանն է Քրիստոսով օծման, որն ընդունում ենք մկրտութեան միջոցով՝ իրեւ ժառանգակից Փրկչի: Միտոնով զգեստաւորում ենք Քրիստոսի

սրբութեամբ, մարբուում մեղքից, որպէսզի ապրենք Աստուծոյ արդարութեամբ: Միտոնը զարոնք և գարուն է հոգիների, ծաղկում հաւատքի, առաքինասէր կեանքի ու քարեպաշտ գործերի, փահան՝ ընդդէմ շարի, յաղրանակը, փառքն ու լուսեպասակը հաւատացեալների, քանզի Երկնաւոր մեր Հայրը իր Որդոյ միջոցով կոչեց մեզ մահմանից կեանքի, մեղքին ծառայութիւնից շնորհների ազատութեան և երկնային արքայութեան ժառանգութեան:

Աստուծոյ ողորմութեամբ այսօր աշխարհի բոլոր կողմերից ազգիս զաւակները ուխտաւուրաքար համախմբուի են Սուրբ Էջմիածնում՝ աղօքակից լինելու սրբալոյս Միտոնի օրհնութեան արարողութեանը: Մեր ժողովուրդի հազարաւոր զաւակների ներկայութիւնը այստեղ վկայում է մեր կեանքում կարեւորութիւնն ու արժեքը սուրբ Միտոնի, որ կմիջն է քրիստոնեական մեր ինքնութեան ու շաղախը՝ ազգային մեր միասնականութեան: Միտոնում տեսնում ենք նաև մեր ժողովուրդի հանդէպ Աստուծոյ հոգածութիւնն ու խնամքը. Ով իր փրկութեան շնորհը տարածեց Արարատի շորջ սփոռուած հայոց մեր Երկրի ու ազգի վրայ: Միտոնի մէջ տեսնում ենք Սուրբ լեռն Արարատ, որի վրայ հանգրուանեց Նոյ Նահապետի փրկութեան տապանը, և աղաւանու

թերած ծիրենու շիտը դարձաւ խորհրդանիշը Աստուծոյ խաղաղութեան, իսկ ծիրենու խորհրդանիշը օրինեալ նիւթը սուրբ Միտոնի: Միտոնի ամեն կաթիլում տեսնում ենք սուրբ Թաղէոս առաքեալի ձեռքով Հայաստան թերուած մեր Տիրոջ օճութեան խորը: Տեսնում ենք սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ Հայրապետի ձեռամբ Արածանիի՝ Արևելեան Եփրատի ջրերում, երկնքում ծագած տէրունական խաչի լուսենէն նշանի ներքոյ մկրտութիւնը հայոց Տրդատ արքայի, արքունիքի ու ժողովրդի: Միտոնում պատկերն է տէրունաշնորհ Սուրբ Էջմիածնի, պատկերները՝ միտոնած մեր վանքերի ու եկեղեցիների, խաչքարերի ու մազաղաքների, պատկերները՝ իրենց կեանքով Միտոնի լոյսը տարածած մեր սրբերի: Միտոնը միախառնում է մեր անցեալն ու ներկան, այդ, հաւատում ենք, և զայիք բոլոր դարերը, քանիք բոլոր փորձութիւնների հանդիման մեր ժողովուրդը անխախտ պահեց Միտոնի դրոշը՝ աներկրայ վստահութեամբ, որ այն «փուլ է ցնծութեան, զգեստ լուսաւոր..., սրբութիւն հոգիների և մարմինների... Կնիք արդարութեան, գենք հաւատորի, յարող նահատակ ընդդէմ ամենայն գործոց բանսարկուի»:

Սուրբ Միտոնի իր հոգեղեն զօրութեամբ հաւատորի գենք եղաւ նաև 100 տարի առաջ Հայոց Յեղասպանութեանը զին դարձած մեր ժողովրդի զաւակների համար, ովքեր յաղորդ նահատակներ եղան՝ պահելով իրենց հաւատարմութիւնն առ Աստուած ու առ հայրենին: Եղենահար մեր ժողովուրդը միտոնալրոշմ հաւատորվ վերապեց Յեղասպանութիւնը, յաղեց մահին: 100-ամեայ մեր ուղին եղաւ վերածննդի ուղի, և այսօր մեր անկախ պետականութեան հովանու ներքոյ ազգային զարթօնքի նոր հորիզոններ են լուսաւորուում: Մեր նորորինեալ կեանքի յուսալեռութեամբ նորածափ այս Միտոնը՝ օրինուած Յեղասպանութեան 100-րդ տարելիցի նուիրական տարում, նաև՝ մեր սրբացեալ նահատակների բարեխօսութեան հայցով, կոչում ենք ՅԱՂԹՈՒԹԵԱՆ ՄԻԴՈՒՆ՝ հաւատով, որ այն հաւատացեալների հոգիներին դրոշմելու է մեր սուրբ նահատակների, Տիրոջ բոլոր վկաների և հայրենաց պաշտպան մեր նախնեաց հոգու արիութիւնն ու անպարտ ոգին:

Միրելիներ, արժենորեն մեր Միտոնը որպէս Միտոն սրբացեալ կեանքի, Միտոն վերազարթօնքի, որպէսզի հոգեւոր նորոգութեամբ, մեր արդար կեանքով ու ողորմած գործերով շարունակենք վերելիք մեր ուղին:

Արժենորեն մեր Միտոնն իրեւ շաղախ ազգային միասնականութեան, որպէսզի կարող լինենք յաղրահարել մեր կեանքի դժուարութիւնները, փարատել հոգսերն ու նեղութիւնները: Այսօր, երբ աշխարհը լի է տագնապներով, մարդկային կեանքեր խլող հակամարտութիւններով յատկապէս Սերծաւոր Արեւելքում, որ անասելի տառապանք և կորուստներ են կրում նաև մեր ժողովոյի զաւակները, երբ խարարուած է անդորրը մեր հայրենիքի սահմաններում, և տակախն արդար վծիո չի ստացել մեր ժողովոյի իրաւունքների ճանաշումը, հրամայական է ամոր միասնականութեամբ զօրացնել մեր հայրենիքը, որ լինի ապաէնը համայն մեր ժողովոյի խաղաղ ու ապահով կեանքի, մեր արդար դատի յաղրանակի և ոգեշնչող ուժը՝ ազգային զարթօնքի:

Սուրբ Էջմիածնից բաշխուող սրբալյու Միտոնը թող տարածի սրբութիւնը և հոգեւոր առարինութիւնների անուշաբոյրը աշխարհում և հանուր մեր ժողովոյի կեանքում, ազգայիննեկեղեցական մեր օրինեալ անդաստաններում, հայ ընտանիքներում, մեր հայրենիքի սահմաններում, հայրենեաց պաշտպան մեր գինուորների, մեր Եկեղեցու բոլոր զաւակների սրտերում դառնալով յաղրանակների և բարի գործոց նոր ձեռքբերումների զօրութիւն: Երանաշնորի մեր Հայրապետներից Միմեն Երեւանցին Էջմիածնից սփոռուղ Միտոնի մասին ասում է. «Խնչաւս արեգակի ճառագայն է ծանուցում արեգակի գեղեցկութիւնն ու օգտակարութիւնը, ինչի շնորհի կառավարուում է երկիրը և դալար մնում, ճիշտ այդպէս էլ սուրբ Միտոնն է միշտ քարոզում Սուրբ Էջմիածնի օգտակարութիւնն ու գեղեցկութիւնը: Ահա խորհրդաւոր արեգակ Սուրբ Էջմիածինը, որ լուսաւորում է ձեր հոգիներն ու մարմինները»: Թող Սուրբ Էջմիածնի Միտոնի յաւերժական լոյսը միշտ դրոշմուի մեր ժողովոյի զաւակաց հոգիներին, որպէսզի մշտապէս նորոգեն իրենց ուխտը առ Աստուած, ուխտը՝ առ Առաքելական մեր Սուրբ Եկեղեցին ու նուիրական հայրենիքը: Թող աղաւնու թերած ծիրենու շիտով Արարատի փեշերից ազդարարուած Աստուծոյ խաղաղութիւնը ամրացնի արդարութեան, մարդասիրութեան ոգին աշխարհում, զօրացնի համերաշխութիւնը և համագործակցութիւնը մարդկանց և ազգերի:

Այս օրինաբեր և հոգենորող օրը Սննդ զոհութիւն ենք վերառարում առ Ամենակալն Աստուած, որ Մեզ վերստին շնորհը պարգևեց

կատարելու Միտրոքհնութեան սրբազն արարողութիւնը՝ մասնակցութեամբ և աղօքակցութեամբ Հայաստանի Հանրապետութեան մեծարգոյ Նախագահ Տիար Սերժ Սարգսեանի, Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան մեծարգոյ Նախագահ Տիար Բակո Սահակեանի, Մեր հոգեւոր Եղբօրը՝ Արամ Ա. Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կարողիկոսին ներկայացնող Գերաշնորհ Տ. Մուշեղ և Շահան Արքայիկալու պոսների, Երուսաղեմի Հայոց Պատրիարք Ամենապատի Տ. Նուրիհան Արքայիկոպոս Մանուկեանի, Կոստանդնուպոլսի Հայոց Պատրիարքական Փոխանորդ Գերաշնորհ Տ. Արամ Արքայիկոպոս Աթէշեանի, քոյր Եկեղեցիների Գերապատի Հովուապետերի և քարձրապատի ներկայացուցիչների, ոխտագահ մեր հոգեւոր դասի, հայոց պետական աւագանու, դիաճնագիտական առաքելութիւնների դեկապարների և ներկայացուցիչների և հայրենարնակ ու Սփիտիք ժամանած մեր ժողովրդի բազմ քարեապաշտ զաւակների: Հոգու բերկուրեամբ եղբայրական Մեր ողջոյնն ենք յում Ն. U.O.S.S. Արամ Ա.

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կարողիկոսին, Կոստանդնուպոլսի Հայոց Պատրիարք Ամեն. Տ. Մեսրոպ Արքայիկոպոս Մութաֆեանին և քոյր Եկեղեցիների հոգեւոր Պետերին՝ աղօքրով ու մաղթանքով, որ Տէրը միշտ անսասան ու պայծառ պահի Եր Սուրբ Եկեղեցին Աւտարանի կենարար պատգամներով մարդկութեան կեանքը լուսարելու և փրկութեան առաջնորդելու առարելութեան մէջ:

Աղօքում ենք, որ Ամենակալ Տէրը խաղաղութիւն ու ապահովութիւն պարգևի աշխարհին և Հայաստան ու Արցախ հայրենի մեր Երկրին: Եւ քոյր Տիար Սուրբ Հոգու շնորհներով առատապէս օրինուի մեր ժողովրդի և համայն մարդկութեան կեանքը:

Շնորհը, սէր և ողորմութիւն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի Եղիշին ընդ մեզ և ընդ ամենեսեան. ամէն:

ԳԱՐԵԳԻՆ Բ.

**ԾԱՅՐԱԳՈՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐք ԵՒ
ԿԱԹՈՒՄԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՅՆ ՀԱՅՈՑ**

